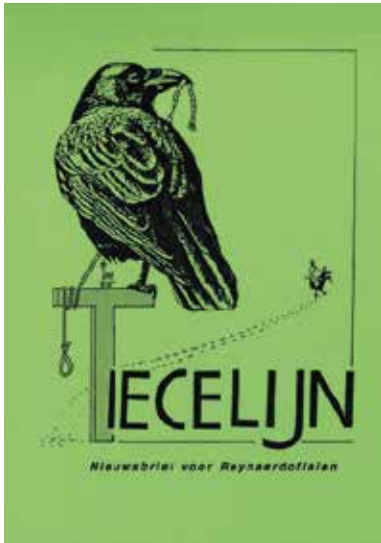

DE POPULARITEIT VAN TIECELIJNARTIKELEN IN DE *DBNL*

HANS RIJNS

Eind 2009 bracht ik op de fiets de eerste 25 jaargangen (1988 t/m 2012) van *Tiecelijn* naar het kantoor van de *Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (DBNL)*, toen nog gevestigd op de hoek van het Rapenburg en het Noordeinde in Leiden. De jaargangen werden op de Filipijnen gedigitaliseerd en zijn vanaf 2010 te raadplegen in de *DBNL*, met dien verstande dat de auteurs wel hun toestemming moesten geven voor de publicatie van hun bijdrage(n). De *DBNL* is een website over de Nederlandse literatuur, taal en cultuurgeschiedenis. Naast de literaire teksten kan men ook secundaire literatuur, biografieën, portretten en hyperlinks aantreffen. De collectie kwam tot stand door een samenwerking tussen de Taalunie, de Vlaamse Erfgoedbibliotheken en de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag. De *DBNL* is in april 2013 verhuisd naar de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag.

Paul Wackers was nieuwgierig naar het gebruik dat van *Tiecelijn* in de laatste vijf jaar wordt gemaakt en wie dan wel die gebruikers zijn. Daarnaast wilde hij graag weten hoe vaak er per maand in die periode een artikel is geraadpleegd en welke artikelen per jaar het meest geraadpleegd waren.

Het duurde even. Het was nogal wat, wat Wackers vroeg. Maar na geruime tijd kreeg hij antwoord. Jammer genoeg, maar begrijpelijk vanwege de invoering van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) in mei 2018, kreeg hij geen antwoord op de vraag wie de gebruikers waren, waardoor we geen genuanceerde uitspraken over de resultaten kunnen doen. Veruit de meeste gebruikers komen uit Nederland en België, meer kon de medewerkster van de *DBNL* niet zeggen. Wel kon zij informatie verschaffen over de meest populaire artikelen in de afgelopen vijf jaar, waarvan hier een overzicht. De bekeken periode betreft 1 november 2013 tot en met 31 oktober 2018.

1 november 2013 – 31 oktober 2014

- 1] 351 x: André Bouwman en Bart Besamusca, 'Over de vos Reynaert. Een prozavertaling van *Van den vos Reynaerde*', jaargang 20 (2007)
- 2] 257 x: Willy Feliërs, 'Frans van Immerseel: graficus, glazenier en stoetenbouwer', 16 (2003)
- 3] 240 x: Willy Feliërs, 'Henri van Straten, de virtuoos van 'de vijf', spoorloos verdwenen', 14 (2001)
- 4] 238 x: Rik van Daele, 'Que le Pays de Reynaert?', 11 (1998)
- 5] 214 x: Paul Verhuyck, 'Listen en lagen van Ulenspiegel', 22 (2009)
- 6] 209 x: Paul Wackers, 'Que des animaux?', 11 (1998)
- 7] 196 x: Hans Rijns, 'De zoveelste vertaling van de *Reynaert* of de nieuwste aanwinst? De vertaling van Ard Posthuma', 22 (2009)
- 8] 171 x: Jan de Putter, 'Firapeel helpt!', 19 (2006)
- 9] 164 x: Wim N.Th.M.B. Gielen, 'De leeuw in de fabel', 18 (2005)
- 10] 156 x: Rik van Daele, Peter Everaers, Willy Devreese en Erwin Verzandvoort 'Bibliografie', 17 (2004)

1 november 2014 – 31 oktober 2015

- 1] 378 x: André Bouwman en Bart Besamusca, 'Over de vos Reynaert. Een prozavertaling van *Van den vos Reynaerde*', 20 (2007)
- 2] 243 x: Wim Gielen, 'Hebt gy met vossen te doen, let op uw hoenderkot', 12 (1999)
- 3] 224 x: Paul Wackers, 'Que des animaux?', 11 (1998)
- 4] 224 x: Rik van Daele, 'Que le Pays de Reynaert?', 11 (1998)
- 5] 218 x: Pieter Wackers, 'Als de vos in wolkjes spreekt. Drie strips over Reynaert', 12 (1999)
- 6] 207 x: Willy Feliers, 'Frans van Immerseel: graficus, glazenier en stoetenbouwer', 16 (2003)
- 7] 197 x: Bruno van Gasse, 'Antropomorfisme en ander ongedierte', 4 (1991)
- 8] 182 x: Hans Rijns, 'De zoveelste vertaling van de *Reynaert* of de nieuwste aanwinst? De vertaling van Ard Posthuma', 22 (2009)
- 9] 163 x: Wim N.Th.M.B. Gielen, 'De leeuw in de fabel', 18 (2005)
- 10] 162 x: Jan de Putter, 'Firapeel helpt!', 19 (2006)

1 november 2015 – 31 oktober 2016

- 1] 644 x: André Bouwman en Bart Besamusca, 'Over de vos Reynaert. Een prozavertaling van *Van den vos Reynaerde*', 20 (2007)
- 2] 266 x: Wim Gielen, 'Hebt gy met vossen te doen, let op uw hoenderkot', 12 (1999)
- 3] 176 x: Marcel Ryssen, 'In memoriam Chris Ferket (1929-2009)', 22 (2009)
- 4] 175 x: Bruno van Gasse, 'Antropomorfisme en ander ongedierte', 4 (1991)
- 5] 172 x: Rik van Daele, 'Louis Paul Boon en Reynaert de vos: wapenbroeders. Over Boons bronnen en poëtica', 12 (1999)
- 6] 167 x: Pieter Wackers, 'Als de vos in wolkjes spreekt. Drie strips over Reynaert', 12 (1999)

7] 160 x: Willy Feliërs, 'Frans van Immerseel: graficus, glazenier en stoetenbouwer', 16 (2003)

8] 160 x: Wim N.Th.M.B. Gielen, 'De leeuw in de fabel', 18 (2005)

9] 148 x: Paul Wackers, 'Que des animaux?', 11 (1998)

10] 134 x: Rik van Daele, 'Reynaert gerapt! door de moderne sprookspreker Charlie May', Jaarboek 1 (jaargang 21) (2008)

1 november 2016 – 31 oktober 2017

1] 955 x: André Bouwman en Bart Besamusca, 'Over de vos Reynaert. Een prozavertaling van *Van den vos Reynaerde*', 20 (2007)

2] 343 x: Wim Gielen, 'Hebt gy met vossen te doen, let op uw hoenderkor', 12 (1999)

3] 304 x: Paul Verhuyck, 'Listen en lagen van Ulenspiegel', 22 (2009)

4] 208 x: Bruno van Gasse, 'Antropomorfisme en ander ongedierte', 4 (1991)

5] 189 x: Jan de Putter, 'Firapeel helpt!', 19 (2006)

6] 141 x: Pieter Wackers, 'Als de vos in wolkjes spreekt. Drie strips over Reynaert', 12 (1999)

7] 138 x: Wim N.Th.M.B. Gielen, 'De leeuw in de fabel', 18 (2005)

8] 138 x: *Van den vos Reynaerde*, hs. A, v. 41-60, ed. J.D. Janssens e.a., Davidsfonds, 1991. 'Willem. Het was in eenen tsinxen daghe', 18 (2005)

9] 135 x: Willy Feliërs, 'Frans van Immerseel: graficus, glazenier en stoetenbouwer', 16 (2003)

10] 128 x: Marcel Ryssen, 'Albert Poels (1903-1984): een postuum portret', 15 (2002)

1 november 2017 – 31 oktober 2018

1] 742 x: André Bouwman en Bart Besamusca, 'Over de vos Reynaert. Een prozavertaling van *Van den vos Reynaerde*', 20 (2007)

2] 221 x: Bruno van Gasse, 'Antropomorfisme en ander ongedierte', 4 (1991)

3] 204 x: Wim Gielen, 'Hebt gy met vossen te doen, let op uw hoenderkor', 12 (1999)

- 4] 142 x: Jan de Putter, 'Firapeel helpt!', 19 (2006)
- 5] 130 x: Paul Verhuyck, 'Listen en lagen van Ulenspiegel', 22 (2009)
- 6] 127 x: Wim N.Th.M.B. Gielen, 'De leeuw in de fabel', 18 (2005)
- 7] 124 x: Rik van Daele, 'Herman Heyse (1937-1992), gelouterde Reynaertfreak en toponymist', 5 (1992)
- 8] 113 x: Rik van Daele, Peter Everaers, Willy Devreese en Erwin Verzandvoort, 'Bibliografie', 17 (2004)
- 9] 105 x: Erwin Verzandvoort, 'Paulus Potter en Reynaert de vos. Signalering van een opmerkelijke relatie', 8 (1995)
- 10] 105 x: Rik van Daele, 'Van *Reinaert de vos* en *Tybaert de kater*. Satirische bladen voor verstandige lieden', 22 (2009)

En de winnaar is ...

In de periode 1 november 2013 tot en met 31 oktober 2018 werden de volgende bijdragen in *Tiecelijn* het meest aangeklikt (variërend van 105 tot 3070 maal):

1	André Bouwman en Bart Besamusca, 'Over de vos Reynaert. Een prozavertaling van <i>Van den vos Reynaerde</i> '	3.070
2	Wim Gielen, 'Hebt gy met vossen te doen, let op uw hoenderkot'	1.056
3	Bruno van Gasse, 'Antropomorfisme en ander ongedierte'	801
4	Willy Feliërs, 'Frans van Immerseel: graficus, glazenier en stoetenbouwer'	759
5	Wim N.Th.M.B. Gielen, 'De leeuw in de fabel'	752
6	Jan de Putter, 'Firapeel helpt!'	664
7	Paul Verhuyck, 'Listen en lagen van Ulenspiegel'	648
8	Paul Wackers, 'Que des animaux?'	581
9	Pieter Wackers, 'Als de vos in wolkjes spreekt. Drie strips over Reynaert'	526
10	Rik van Daele, 'Que le Pays de Reynaert?'	462
11	Hans Rijns, 'De zoveelste vertaling van de <i>Reynaert</i> of de nieuwste aanwinst? De vertaling van Ard Posthuma'	378
12	Rik van Daele, Peter Everaers, Willy Devreese en Erwin Verzandvoort, 'Bibliografie'	269

13	Marcel Ryssen, 'In memoriam Chris Ferket (1929-2009)'	176
14	Rik van Daele, 'Louis Paul Boon en Reynaert de vos: wapenbroeders. Over Boons bronnen en poëtica'	172
15	<i>Van den vos Reynaerde</i> , hs. A, v. 41-60, ed. J.D. Janssens e.a., Davidsfonds, 1991. 'Willem. Het was in eenen tsinxen daghe'	138
16	Rik van Daele, 'Reynaert gerapt! door de moderne sprookspreker Charlie May'	134
17	Marcel Ryssen, 'Albert Poels (1903-1984): een postuum portret'	128
18	Rik van Daele, 'Herman Heyse (1937-1992), gelouterde Reynaertfreak en toponymist'	124
19	Erwin Verzandvoort, 'Paulus Potter en Reynaert de vos. Signalering van een opmerkelijke relatie'	105
20	Rik van Daele, 'Van <i>Reinaert de vos</i> en <i>Tybaert de kater</i> . Satirische bladen voor verstandige lieden'	105

De prozavertaling van *Van den vos Reynaerde* door André Bouwman en Bart Besamusca ten behoeve van de Engelse vertaling door de angliste Thea Summerfield is met 3.070 raadplegingen verreweg het meest aangeklikt. Wim Gielen volgt op grote afstand als tweede met zijn bijdrage 'Hebt gy met vossen te doen, let op uw hoenderkot'.

Het is jammer dat we niet weten wie deze artikelen aanklikten. Met name het succes van de prozavertaling van *VdvR* door André Bouwman en Bart Besamusca roept vragen op. Waren dit scholieren of studenten die Nederlands studeren die een zeer toegankelijke tekst ter beschikbaar hadden om de *Reynaert* tot zich te nemen, studenten uit het buitenland die, gezien de vereniging op de Nederlandse universiteiten, een handig hulpmiddel hadden, of geïnteresseerde leken? We zullen het wellicht nooit te weten komen. Wat we zeker weten is dat we vaak geconsulteerd worden door onderwijzers, docenten, leerlingen en studenten. Mogelijk verwezen docenten naar bepaalde artikels. Dit verklaart wellicht de populariteit van Gielen (met als trefwoorden 'vos' en 'passie preken') en Van Gasse (met als trefwoord 'antropomorfisme').